

S a j t ó i n f o r m á c i ó

Bécs, 2013. január 15.

Közép- és kelet-európai bankpiaci tanulmány 2013

A stabil növekedés érdekében a közép- és kelet-európai bankok átalakítják üzleti modelljeiket

- **A közép- és kelet-európai bankszektor jövedelmezősége továbbra is jó, a bevételi marzsok ugyan mérséklődnek, de még mindig felülmúlják a nyugat-európaiat.**
- **A mérlegfőösszeg és a hitelkihelyezés 2008 óta folyamatosan nő, bár lassabb ütemben, mint a válság előtt, erőteljesebben támaszkodva a belföldi finanszírozási forrásokra.**
- **A külföldi bankok fontos szerepet töltenek be a helyi piacokon, bankcsoportjaik mérlegfőösszegében a közép- és kelet-európai eszközök részaránya nőtt az elmúlt években.**

A közép- és kelet-európai bankszektor jövedelmezősége a bizonytalan nemzetközi gazdasági környezet, valamint a Gazdasági és Monetáris Unióban tapasztalható problémák ellenére továbbra is jó. A régió 2012 és 2015 közötti időszakra várható 10,9%-os átlagos tőkearányos jövedelmezősége vonzó és a nyugat-európaihoz képest fenntarthatóbb, kétszámjegyű jövedelmezőségi mutatót vetít előre. Ez az egyik legfontosabb tanulsága a legújabb Közép- és kelet-európai bankpiaci tanulmánynak, melyet az UniCredit CEE Strategic Analysis 17 országra vonatkozóan készített el. A bevételi marzsok mérséklődnek Közép- és Kelet-Európában, de még így is a nyugat-európai duplája. A régió bankjainak teljesítményét leginkább meghatározó tényező továbbra is a költséghatékonyság és a kockázatkezelés marad. Az egyes közép- és kelet-európai országok között ugyanakkor jelentős eltérések láthatók: míg Törökország és Oroszország átlagon felül teljesítenek, addig a balkáni államok és Ukrajna bankszektorainak jövedelmezősége elmarad az átlagtól. Az eszközminőség 2014-ig jelentős kockázati forrás marad.

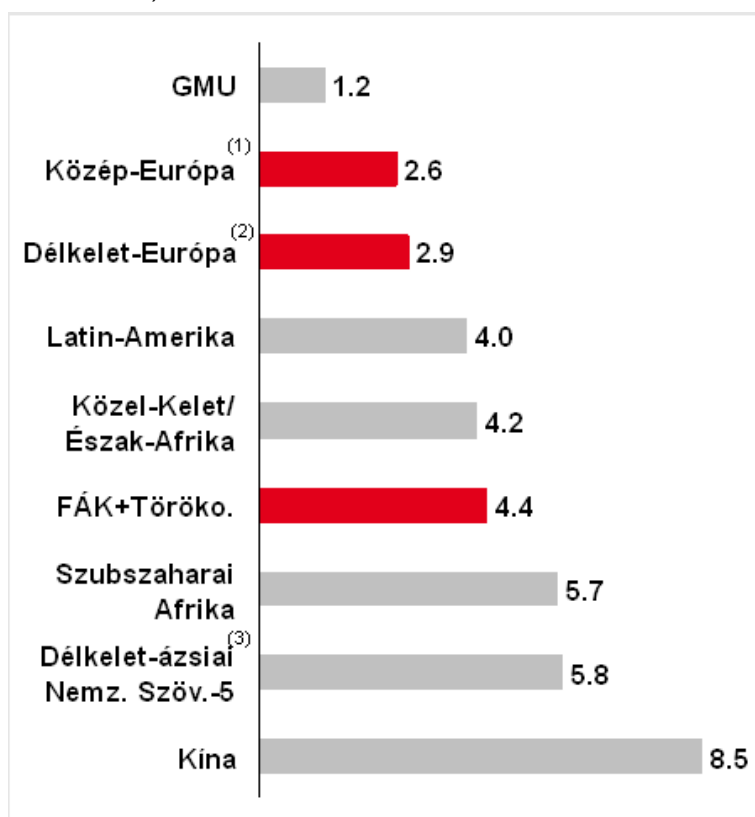
A hosszú távú gazdasági növekedési potenciál változatlan, a régió versenyképes más feltörekvő piacokkal szemben

„A közép- és kelet-európai régió gazdaságainak hosszú távú növekedési potenciálja a fejlettebb országokkal összehasonlítva töretlen – emelte ki Gianni Franco Papa, az UniCredit CEE Division vezetője. – Egyes országok különösen vonzóknak bizonyulnak más feltörekvő gazdaságokhoz képest.” Például a FÁK-tagállamok és Törökország reál-GDP-növekedését 2013 és 2017 között átlagosan 4,4%-osra prognosztizálják, amivel mind a közel-keleti/észak-afrikai régiót (4,2%), mind Latin-Amerikát (4,0%) maguk mögött hagyják. Az euróövezet gazdasága ugyanebben az időszakban átlagosan 1,2%-kal bővül majd. A KKE-regió legfőbb erősségeit a versenyképesség, a munkaerő-piaci rugalmasság és a

foglalkoztatási költségek jelentik. Rövid távon várhatóan az alacsony kamatlábak, az alacsony infláció, a készletcsökkentés és a növekvő külső kereslet is ösztönzőleg hatnak. Emellett újabban pozitív jelek mutatkoznak a bizalmi indikátorokban és a reálgazdaság adataiban.

Átlagos reál-GDP-növekedés 2013-2017 között az egyes régiókban (%)

Forrás: IMF WEO (2012. október)

(1) CE – Közép-Európa: Lengyelország, Cseh Köztársaság, Magyarország, Szlovákia, Szlovénia

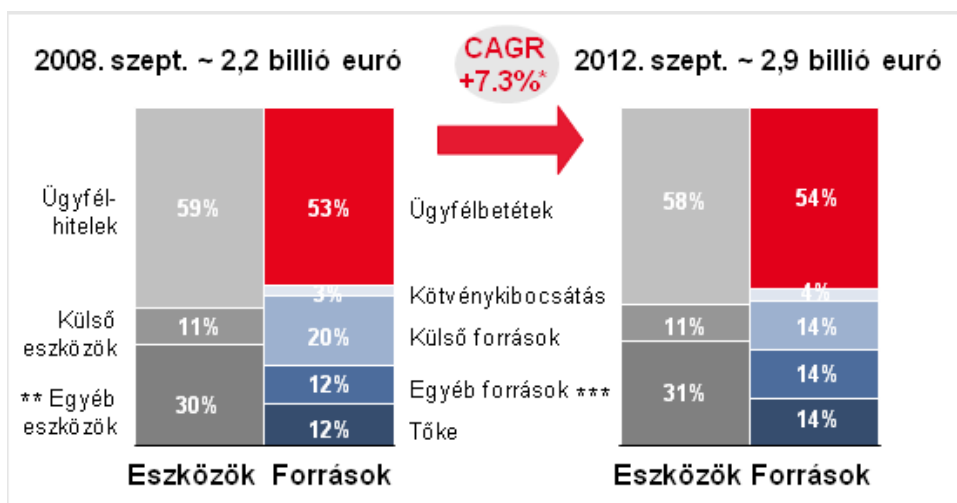
(2) SEE – Délkelet-Európa: Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Horvátország, Románia, Szerbia

(3) ASEAN-5: Indonézia, Malajzia, Fülöp-szigetek, Thaiföld és Vietnam

A közép- és kelet-európai bankszektorban a hitelkihelyezés- és eszköznövekedés nem torpant meg a globális pénzügyi válság 2008-as csúcspontja óta. Ténylegesen a régióbeli bankok mérlegfőösszege folyamatosan nőtt 2008 szeptembere és 2012 szeptembere között mintegy 700 milliárd euróval. A növekedés üteme ugyanakkor a válság előtti időszakhoz képest csökkent. „A mérlegfőösszeg növekedésének lassulása a körültekintőbb üzletpolitika, az eszközminőség romlása és a beruházási lehetőségek szűkülése miatt következett be – állapította meg Aurelio Maccario, az UniCredit CEE Strategic Analysis vezetője. – Mindezek mellett a hitel/betét-mutató egyre fontosabb szerepet tölt be, ami maga után vonja a mérleg finanszírozási struktúrája fejlesztésének szükségességét.”

Következésképpen a külső források, mint finanszírozási forma jelentősége csökken, bár a helyi hiteldinamika szempontjából továbbra is számottevő tényezők maradnak. A közép- és kelet-európai régió bankjai az elmúlt négy év folyamán mintegy 130 milliárd eurós tőkeemelést hajtottak végre, ami összességében 49%-os növekedést jelent.

A közép- és kelet-európai bankszektor mérleg szerkezete

* CAGR: hitelek esetében 6,8%, külső eszközök 7%, betétek 7,7%; kötvénykibocsátás 14,1%, tőke 10,5%, külső források -1,7%.

** Egyéb eszközök: bankközi hitelek, értékpapírok és részvények, tárgyi, immateriális és egyéb eszközök

*** Egyéb források: bankközi betétek, pénzügyi alapok befektetési jegyei és egyéb forrás

A legfrissebb adatok tanúsága szerint 2012-ben több közép- és kelet-európai országban a gyenge kereslet ellenére is növekedett a hitelkihelyezés, bár a régió belül jelentős eltérések figyelhetők meg. Az élmézonyhoz Oroszország és Törökország tartozik, ahol nemcsak a legnagyobb mértékű az ügyfeleknek nyújtott hitelek növekedése, hanem a hitel/betét-mutatóik is rendkívül kedvezőek. A kamatok szempontjából a KKE-régió központi bankjai ismét a lazítás fázisába léptek.

Végül pedig az európai bankok közvetlen és devizahitel formájában nyújtott összes kinnlevősége Közép- és Kelet-Európában 2008 óta csökken, illetve az „új átlag” körül ingadozik az utóbbi időben.

A nemzetközi bankcsoportok megváltoztatják finanszírozási struktúrájukat

A külföldi piaci szereplők fontos szerepet töltenek be a közép- és kelet-európai bankrendszerben. 2012. június 30-ai adatok alapján, Oroszországot és Kazahsztánt is beleszámítva, a régióban működő bankok mérlegfőösszegének 43%-át a nemzetközi bankcsoportok adják, ami enyhe csökkenést jelent a 2010 végi 46%-hoz képest. Am ha Oroszországot és Kazahsztánt, ahol a hazai tulajdonban lévő bankok piaci részesedése több mint 70%, nem vesszük figyelembe, akkor a régió mérlegfőösszegének csaknem kétharmada van külföldi tulajdonban. A külföldi piaci szereplők közép- és kelet-európai eszközeinek a bankcsoportjaik mérlegfőösszegében mért aránya 12,8%-ról 13,5%-ra nőtt az elmúlt négy év során. „A nemzetközi bankcsoportok a belföldi finanszírozás előmozdításával inkább a forrásokra, mintsem az eszközökre támaszkodva működnek a régióban – állapítja meg Aurelio Maccario. – Ezáltal 107,2%-ról 98,2%-ra javították régióbeli átlagos hitel/betét-mutatójukat. Ennek eredményeként a tőkeáttétel, mely az eszközök sajáttőkéhez mért aránya, alacsonyabb, mint a válság előtt, de magasabb, mint 2009-2010-ben volt.

A régió bankszektorának további növekedése várható

A jövőre nézve rendkívül fontos, hogy helyreálljon a növekedés és ezáltal a hitelek iránti kereslet, ezt a bankok működésük révén támogatni fogják. Ezen az úton haladva a szabályozó szervezeteknek, a kormányoknak és a bankoknak meg kell találniuk a megfelelő egyensúlyt a szabályozói háttér és a növekedés fellendítését célzó törekvések között. „Számos közép- és kelet-európai országban a bankok mérlegének több mint 30%-át a vállalati hitelek teszik ki. Ugyanakkor a nyugat-európai struktúrákhoz hasonlóan a vállalatok itt is függenek a banki finanszírozástól – emelte ki Gianni Franco Papa, az UniCredit CEE Division vezetője. – Mi felkészültünk arra, hogy ügyfeleink igényeit kiszolgáljuk, és támogassuk őket üzleti céljaik megvalósításában.”

Az UniCredit jelenleg 10,7%-os Core Tier 1 mutatóval és egyedülálló módon mintegy 50 országra kiterjedő nemzetközi hálózattal rendelkezik. 22 országban működő helyi bankjain keresztül és jól bevált kiszolgálási modellje révén a bankcsoport a határon átnyúló üzleti fejlesztések és tevékenységek első számú banki partnere. A régió piacainak egyedülállóan mélyreható ismeretére alapozva mintegy 10 ezer Közép- és Kelet-Európában működő német, olasz és osztrák vállalati ügyfelének nyújt szolgáltatásokat. Az UniCredit szakértő munkatársai elkötelezettek a kimagasló minőségű kiszolgálás és a csoport ügyfél-elégedettségben, valamint piaci részesedésben elért közép- és kelet-európai vezető pozíciójának megtartása iránt.

Az UniCredit

Az UniCredit vezető európai kereskedelmi bank, amely 22 országban van jelen intézményhálózatával. Teljes nemzetközi hálózatunk, mely több mint 9400 bankfiókból áll, és amelyben több mint 158 000 munkatárs dolgozik, mintegy 50 piacra terjed ki (2012. június 30-i adatok).

A közép- és kelet-európai régióban az UniCredit működteti a legnagyobb, több mint 3700 bankfiókból álló nemzetközi bankhálózatot. A csoport a következő országokban folytatja tevékenységét: Ausztria, Azerbajdzsán, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Cseh Köztársaság, Észtország, Horvátország, Kazahsztán, Kirgizisztán, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Németország, Olaszország, Oroszország, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Törökország és Ukrajna.

További információk: International Media Relations
Tiemon Kiesenhofer, telefon: +43 (0) 50505 - 56036
e-mail: tiemon.kiesenhofer@unicreditgroup.at